

TRANH TRUYỀN DÂN GIÀN VIỆT NAM

CHÀNG ĐẰM BŘI

Thuở ấy, buôn làng Mông lúc nào cũng nhộn nhịp vui vẻ. Người Mông sống bình yên giữa những dãy núi cao hùng vĩ, bên dòng thác Búc So ngay đêm reo vui tung bọt trắng xóa.

Một ngày kia, đám tay chân của lão vua Prum từ xa
mơ tới, biết được làng Nông giàu có, nhiều trâu, bò,
gà, lợn, nhiều chiêng che. Lua, báp chát đầy nhà...

Chúng vội về tâu với vua. Lão
mừng rỡ, liền sai quân lính bang rừng đập núi kéo
đến phá tan cuộc sống bình yên của dân làng.

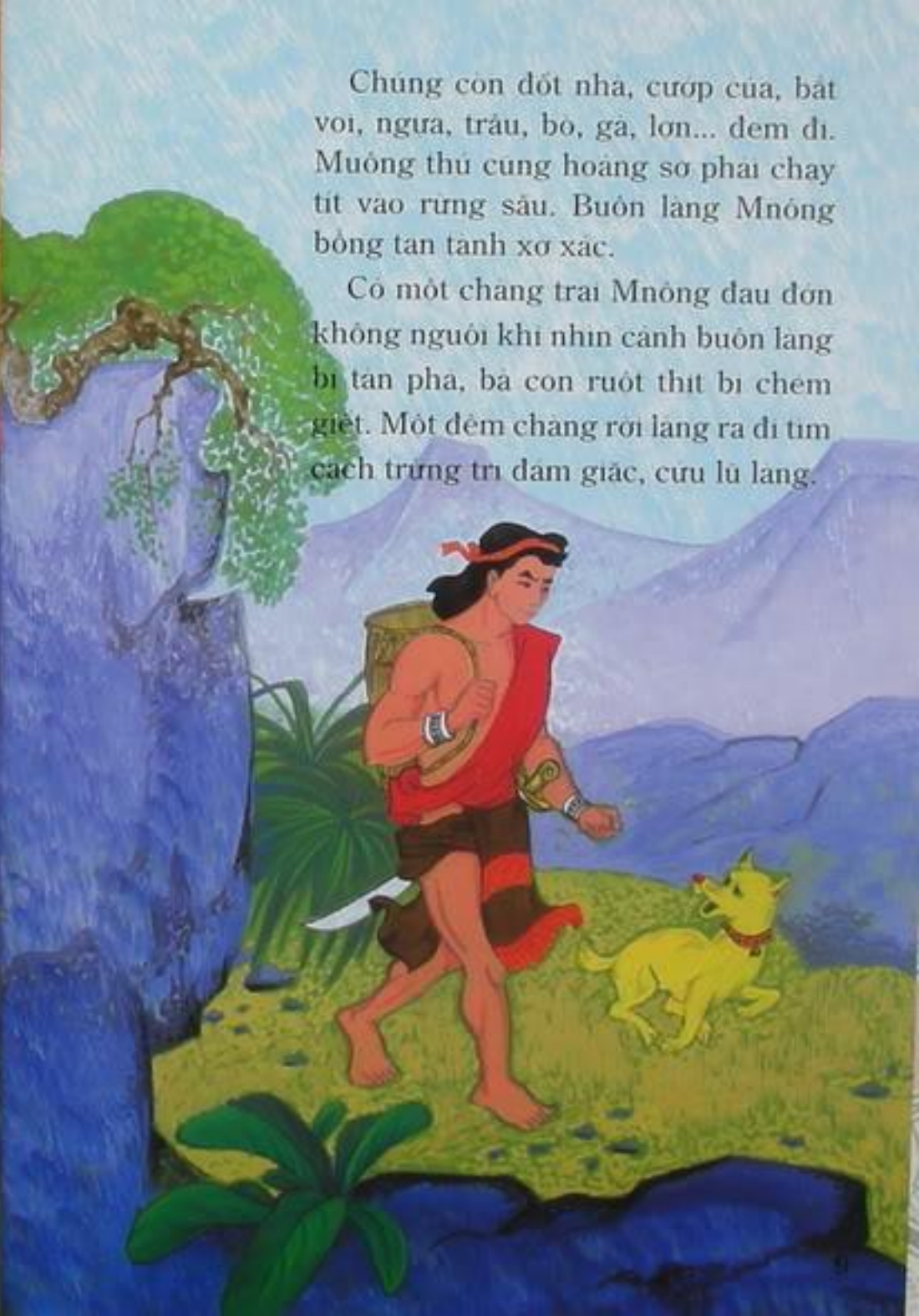
Lũ linh lấy cơ rảng tiếng thạc nước Bức
So khiến vua của chúng như dầu ăn
không ngon, ngũ không yên. Chúng bắt
người Mông phải đào da cho dòng nước
chảy êm tai. Đá rơi, cây đổ, khiến bao
người bị vùi chét dưới vực sâu.

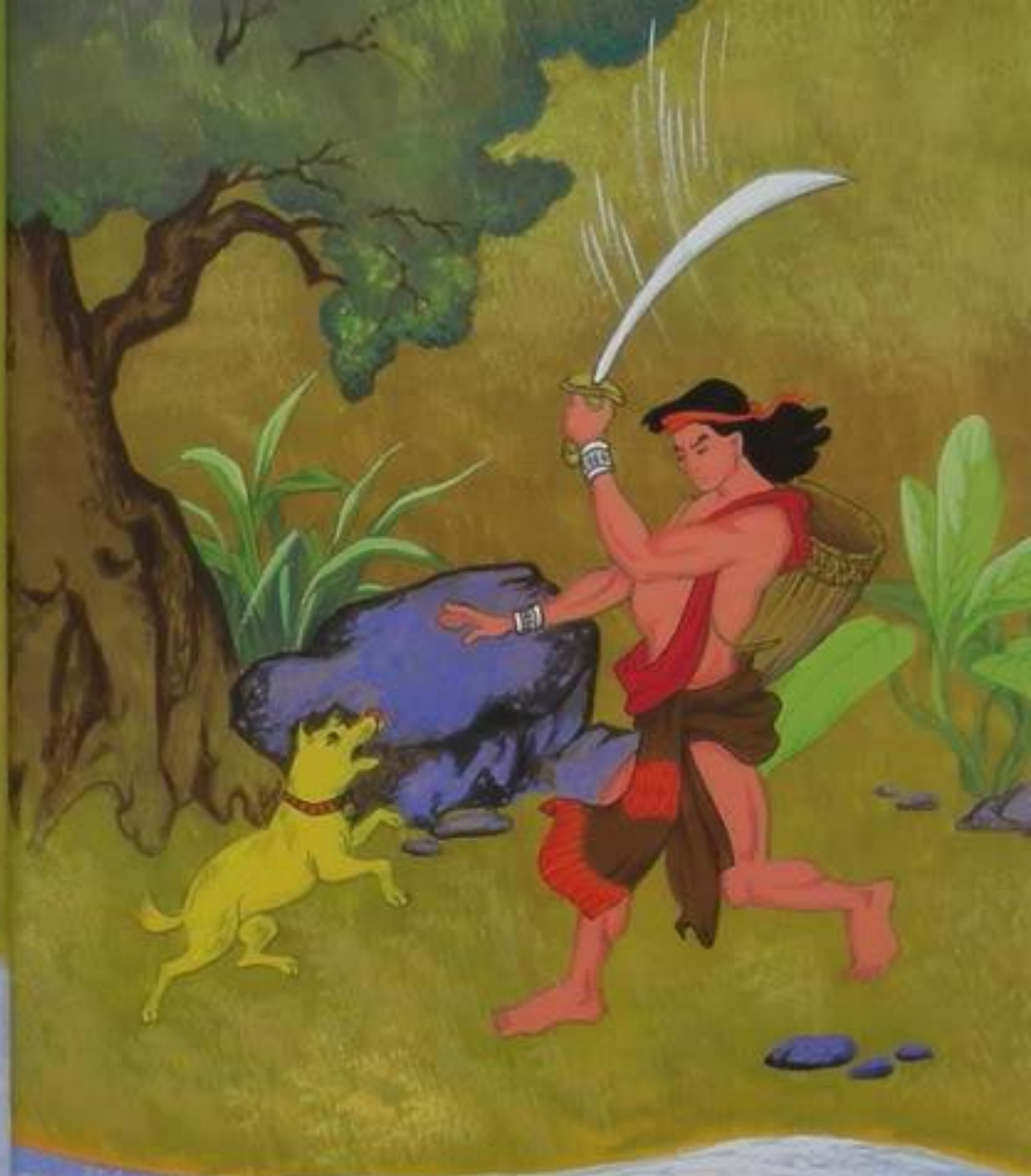
Chúng còn đốt nhà, cướp của, bắt voi, ngựa, trâu, bò, gà, lợn... đem đi. Muồng thú cũng hoảng sợ phải chạy tít vào rừng sâu. Buôn làng Mnông bỗng tan tành xơ xác.

Có một chàng trai Mnông đau đớn không nguôi khi nhìn cảnh buôn làng bị tan phá, bà con ruột thịt bị chém giết. Một đêm chàng rời làng ra đi tìm cách trừng trị đám giặc, cứu lũ làng.

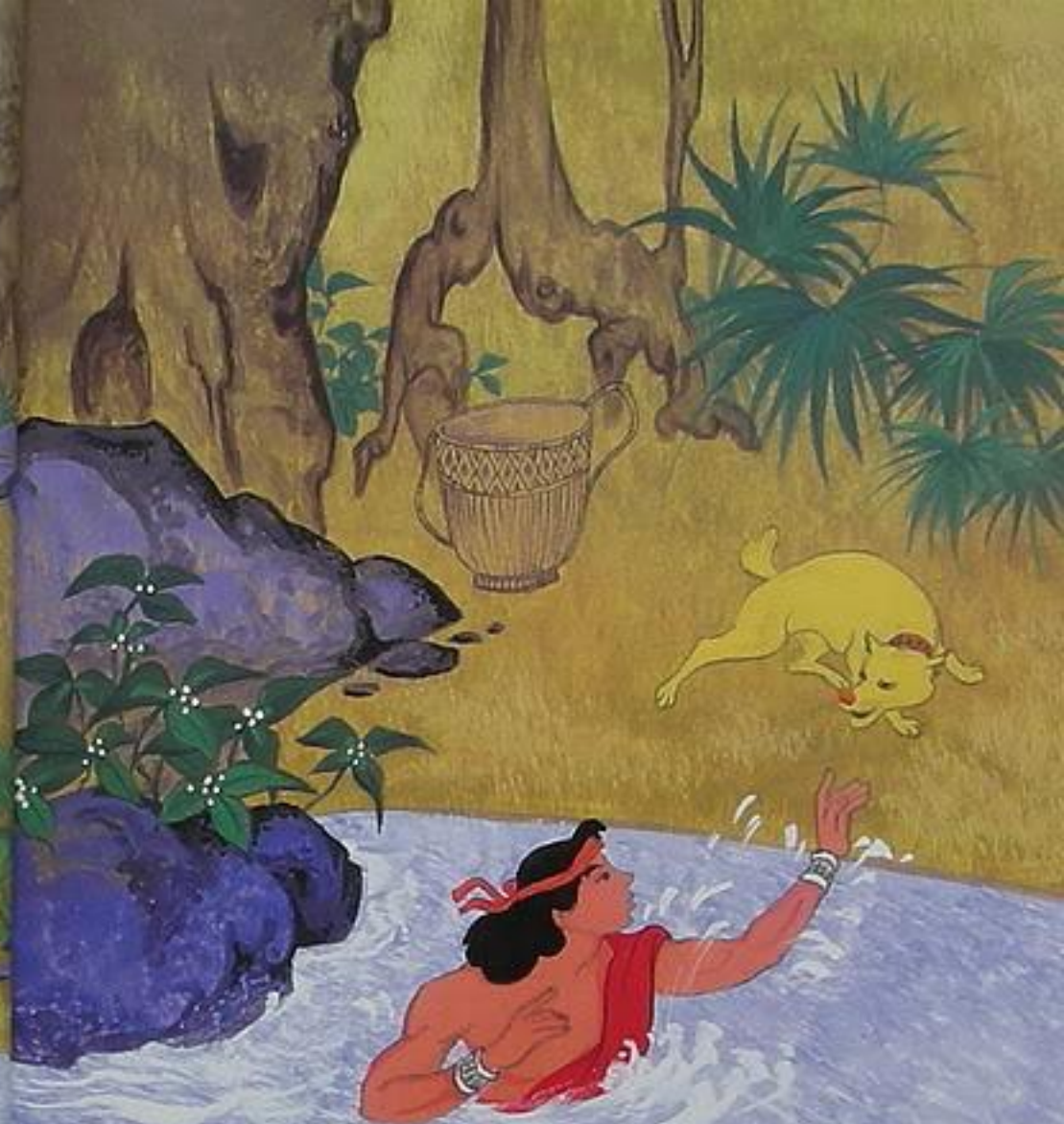
Rời làng chưa được bao xa, chàng bỗng gặp một hồ nước trong xanh. Con chó nhỏ của chàng không chịu đi tiếp, cứ đứng bên hồ, nhìn xuống nước sủa inh ỏi. Chàng giục mãi, con chó vẫn không đi, lại con sủa to hơn. Chàng trai bực mình liền quăng con vật xuống hồ rồi bỏ đi.

Bước chân chàng đi đã xa mà tiếng sủa của con chó vẫn vang động núi rừng. Tiếng sủa vây quanh chàng như niu chàng lại. Chàng trai sốt ruột quá, quay lại bên hồ, rút gươm chém cho con chó khỏi kêu.

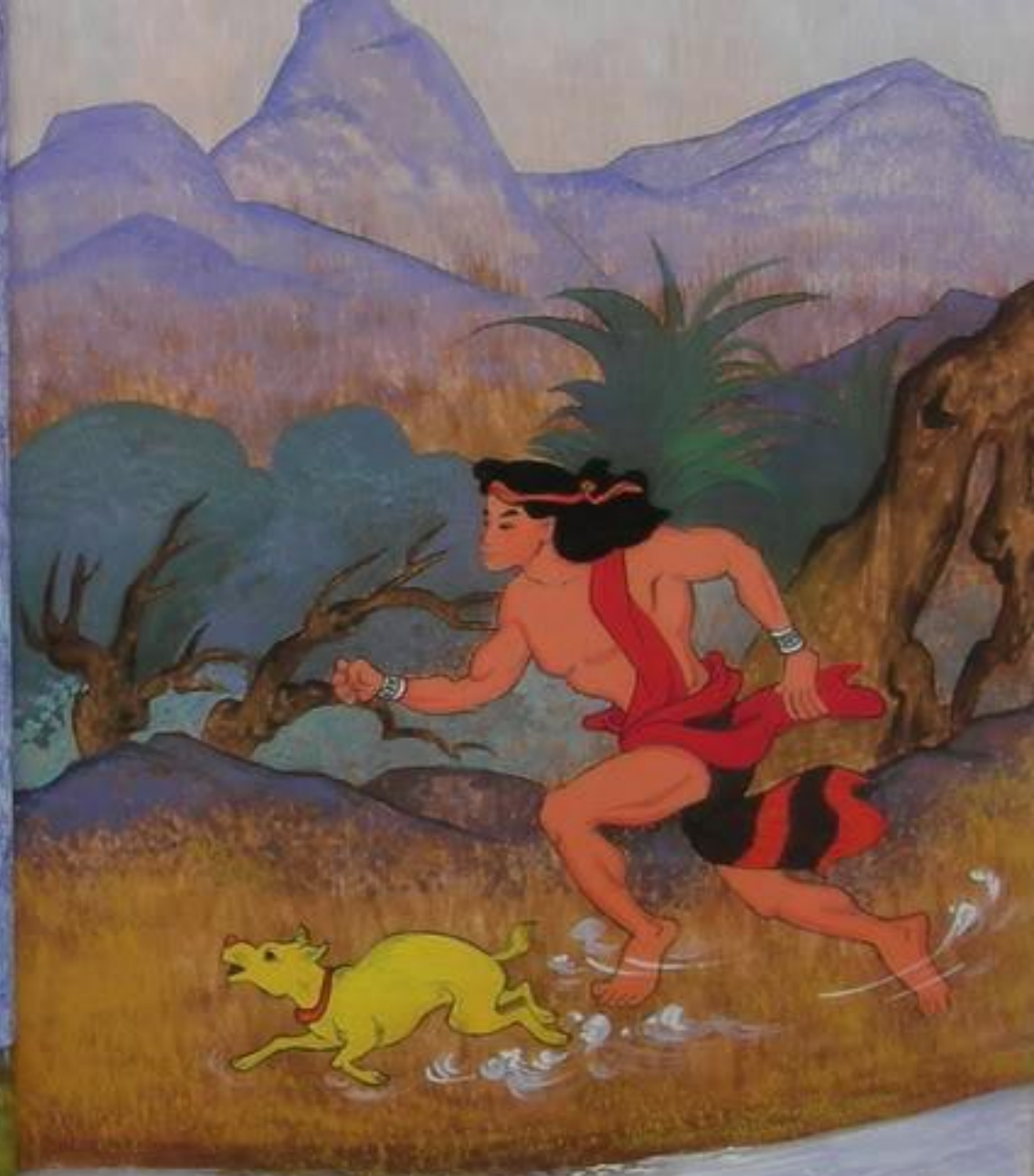
Thật kì lạ! Con chó không hề hấn gì, còn lưới
gươm của chàng thì quán lại và tõe lửa. Chàng trai
ngạc nhiên, bèn nhúng tay xuống nước hồ rồi vung
gươm chém thử. Lần này thanh gươm bị gãy làm đôi
mà tay chàng vẫn lạnh lạnh.

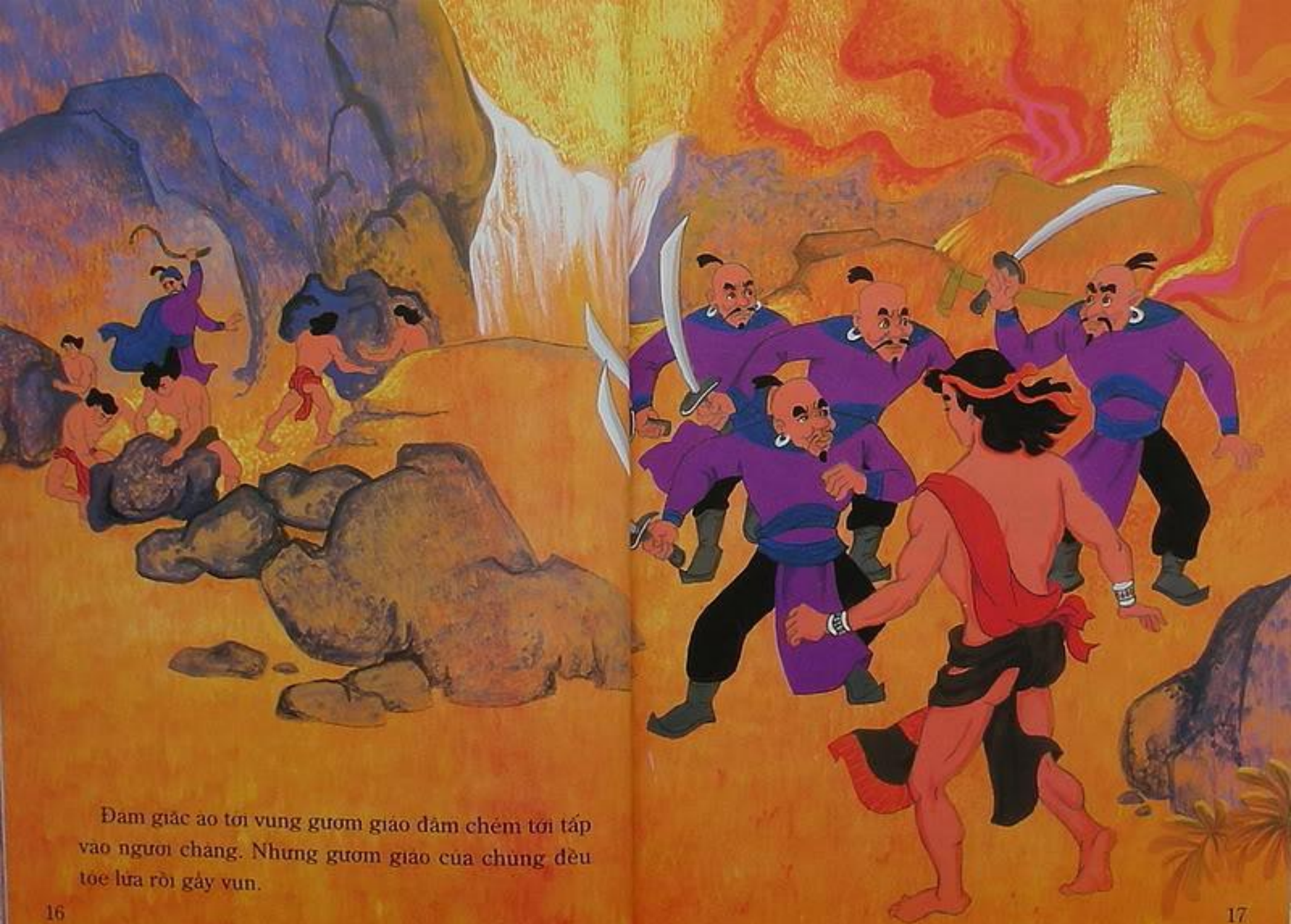
Chàng trai mừng rỡ, vói nhảy ùm xuống hồ, ngấm
mình trong làn nước mát lạnh.

Bước chân lên bờ, chàng trai cảm thấy khỏe khoắn lạ thường. Chàng đã biến thành một người minh dòng da sắt.

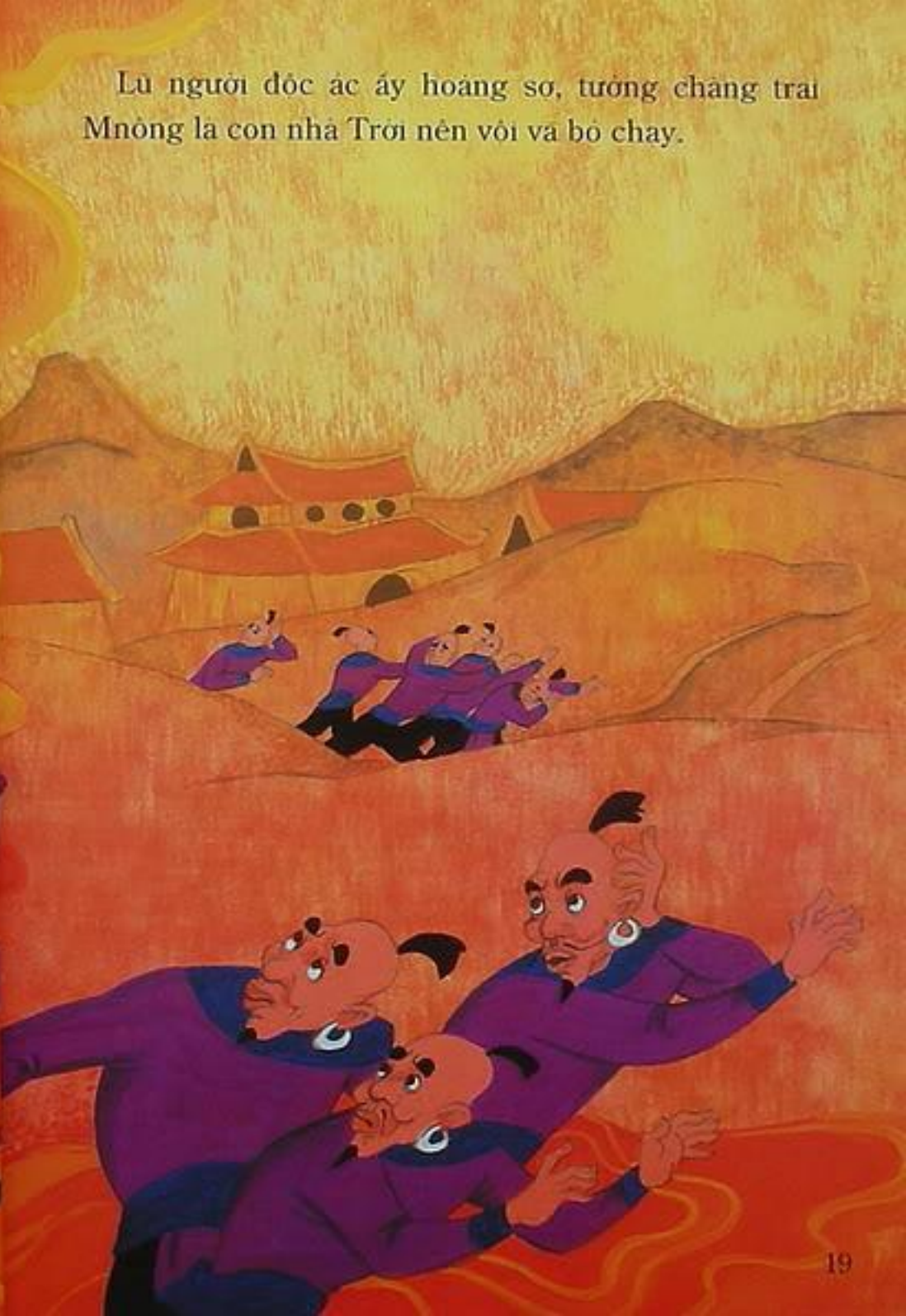

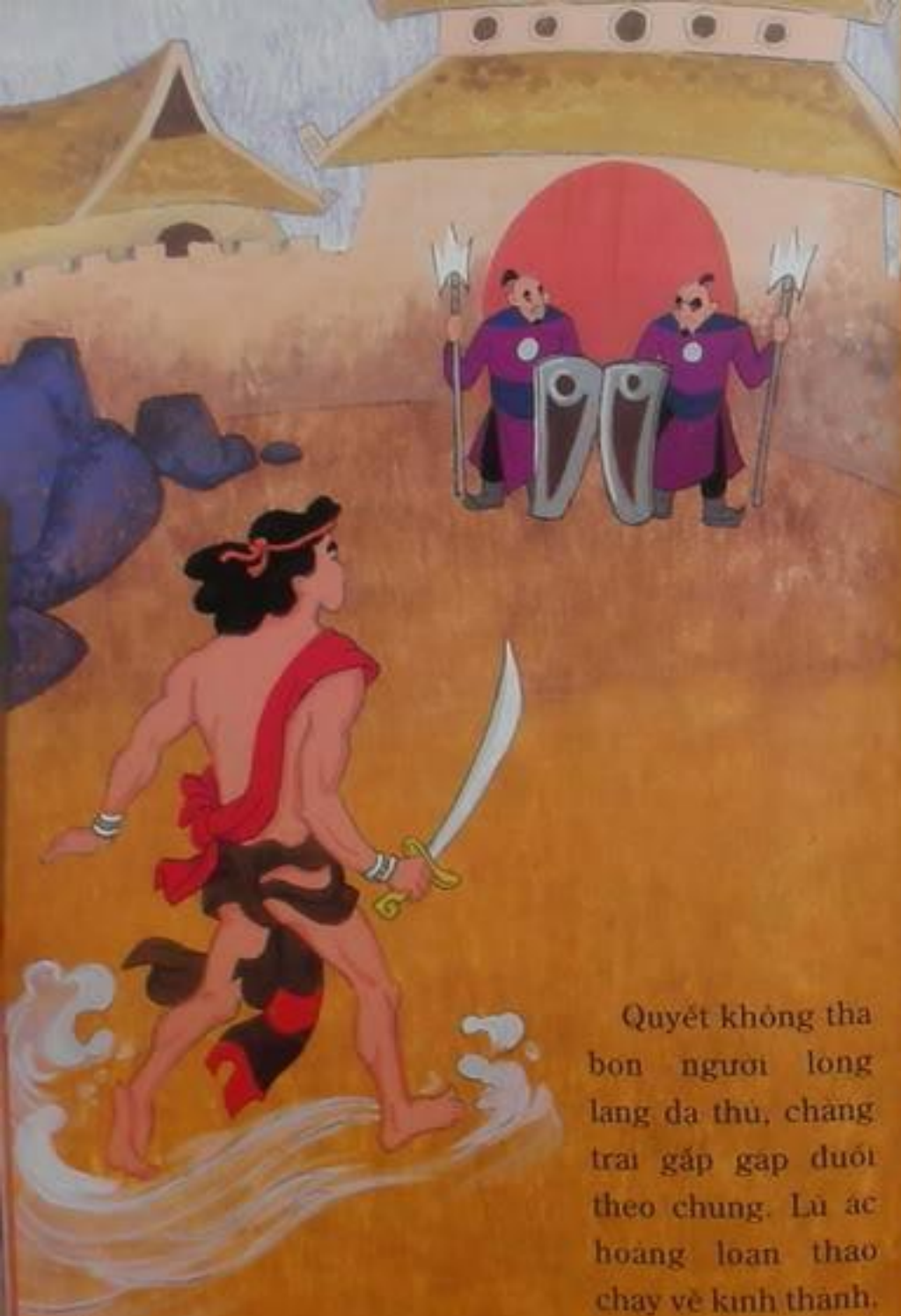
Đôi chân chàng nhanh như gió đưa chàng trở lại buôn làng. Chỉ trong nháy mắt chàng đã xông vào giữa đám giặc đang hung hăng bắt bờ, sát hại dân làng.

Đam giác ao tới vùng gươm giáo đâm chém tới tấp
vào người chàng. Nhưng gươm giáo của chúng đều
tóc lửa rồi gãy vụn.

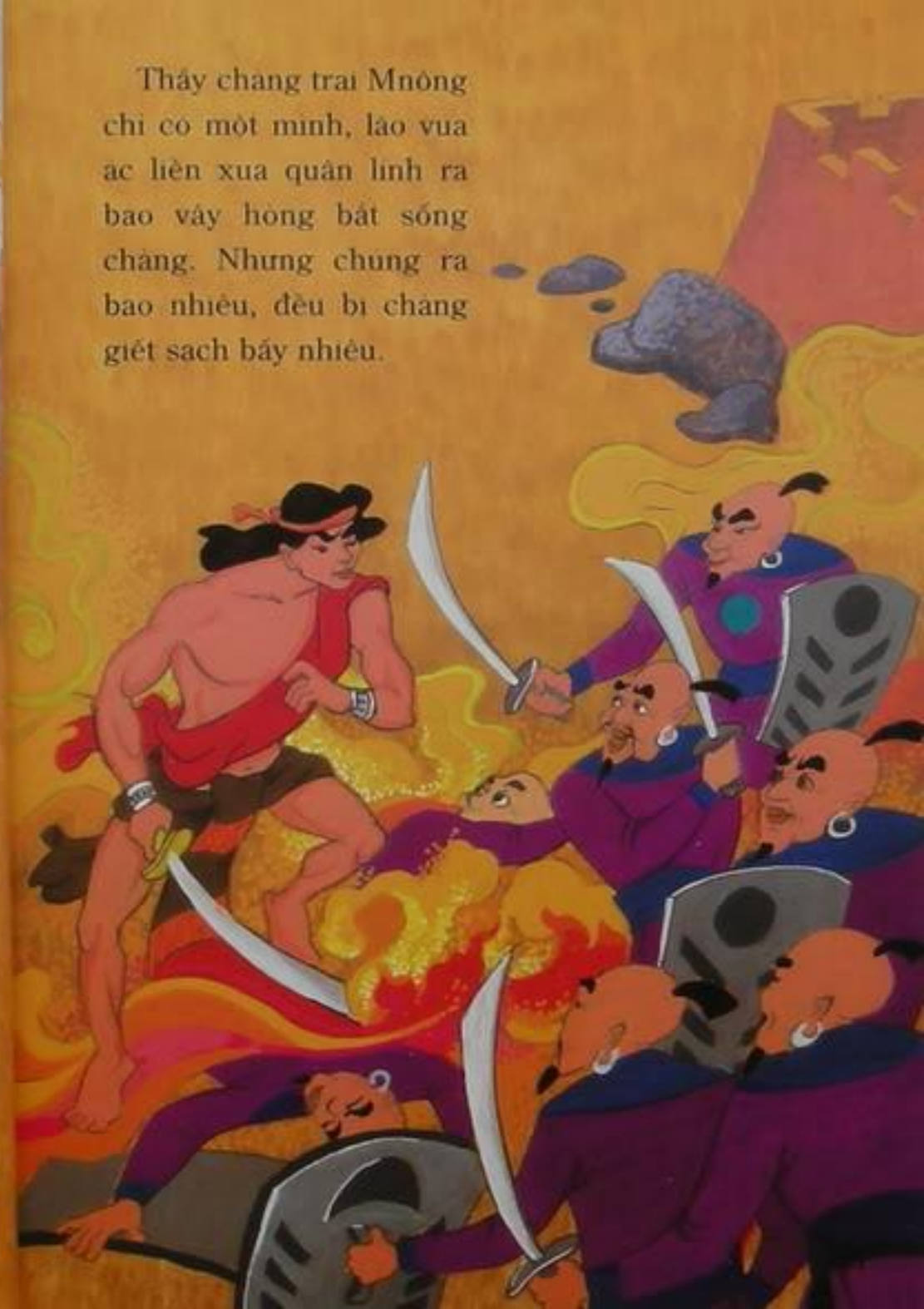
Lũ người độc ác ấy hoảng sợ, tướng chàng trai
Mnông la con nhà Trời nên vội vã bỏ chạy.

Quyết không tha
 bon người long
 lang da thù, chàng
 trai gấp gáp đuổi
 theo chung. Lũ ác
 hoàng loạn thao
 chạy về kinh thành.

Thấy chàng trai Mnông
 chỉ có một mình, lão vua
 ác liền xua quân lính ra
 bao vây hòng bắt sống
 chàng. Nhưng chúng ra
 bao nhiêu, đều bị chàng
 giết sạch bấy nhiêu.

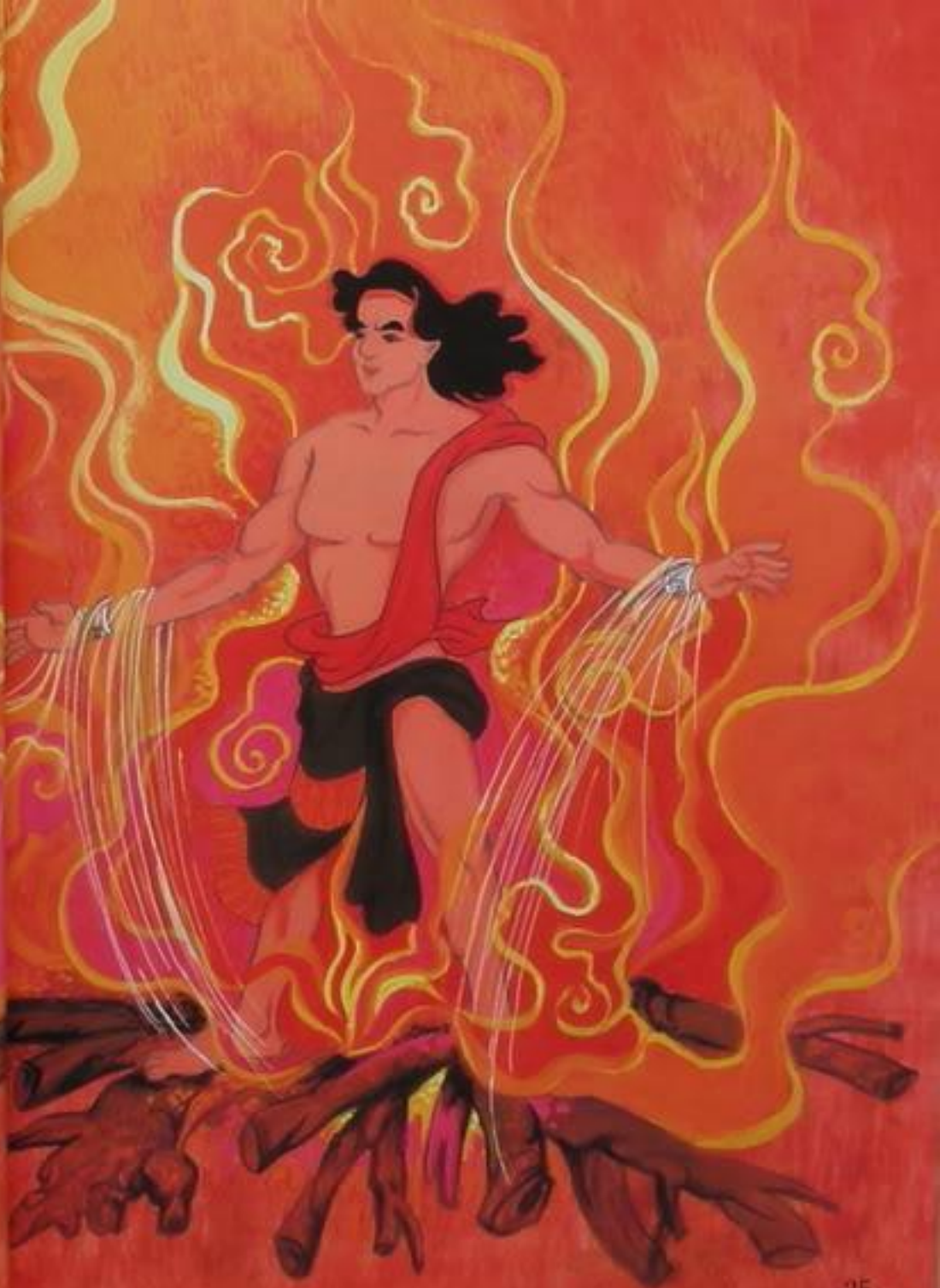

Cuối cùng, vua phái cầu cứu tới viên binh. Lĩnh giác ao ra đông như kiến, chàng trai Mnông dũng mãnh như vị chúa sơn lâm, lưới gươm trong tay chàng vung lên, đón giác đó rap xuống như ngã ra.

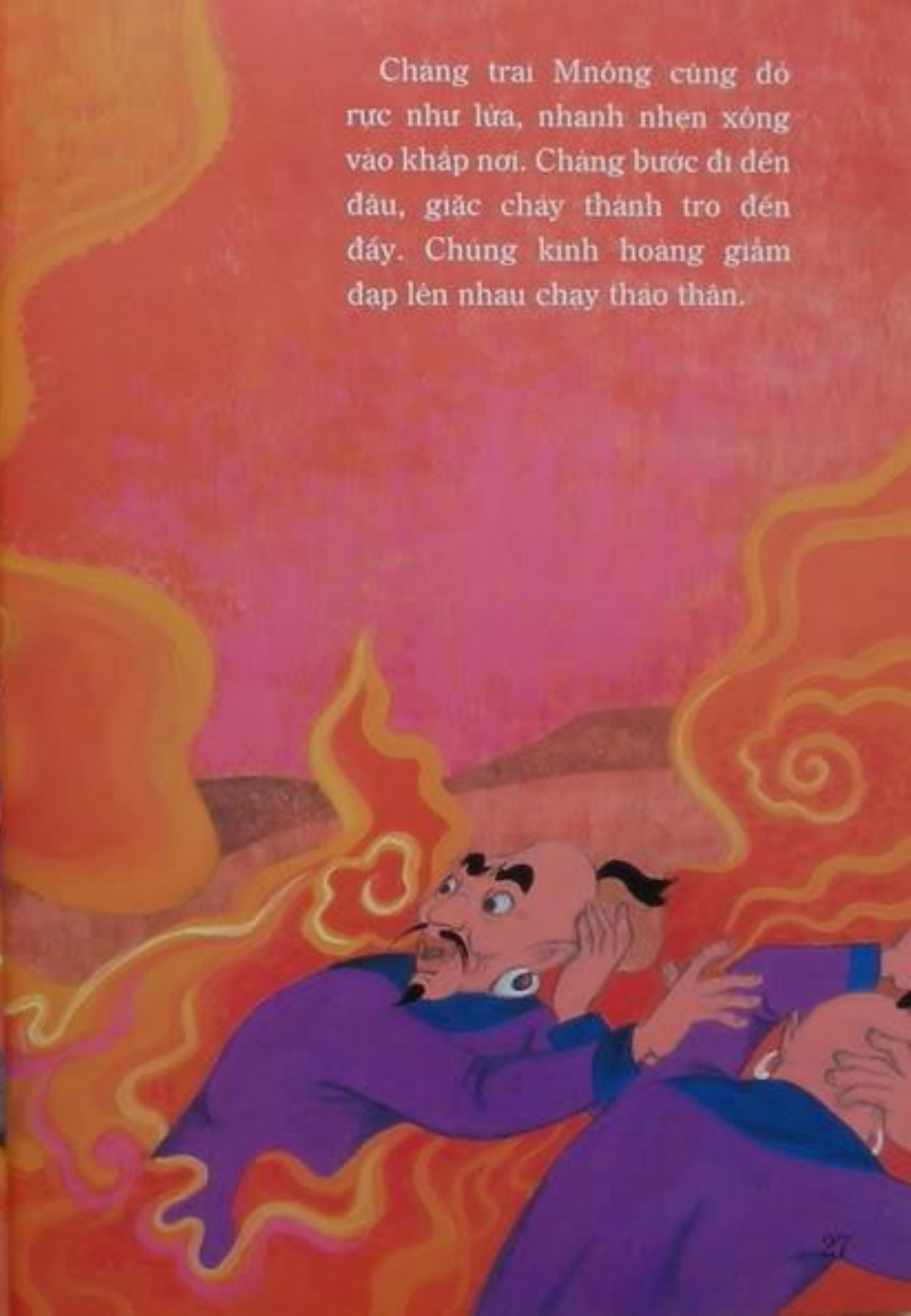
Suốt mấy ngày liền, tiếng gươm giáo va nhau chan chát vang khắp núi rừng. Nhưng giác đông qua, chàng trai Mnông chông cừ không xuê và bị sa vào tay chúng.

Là giặc dùng đủ mọi cách, vẫn không sao giết nổi chàng. Cuối cùng chung chát cũi xung quanh chàng và nôi lửa đốt. Ngon lửa cháy rừng rực, sáng cả một góc trời.

Chàng trai Mông cũng dỏ
rực như lửa, nhanh nhen xông
vào khắp nơi. Chàng bước đi đến
đâu, giắc cháy thành tro đến
đấy. Chung kinh hoàng giẫm
dạp lên nhau chạy tháo thân.

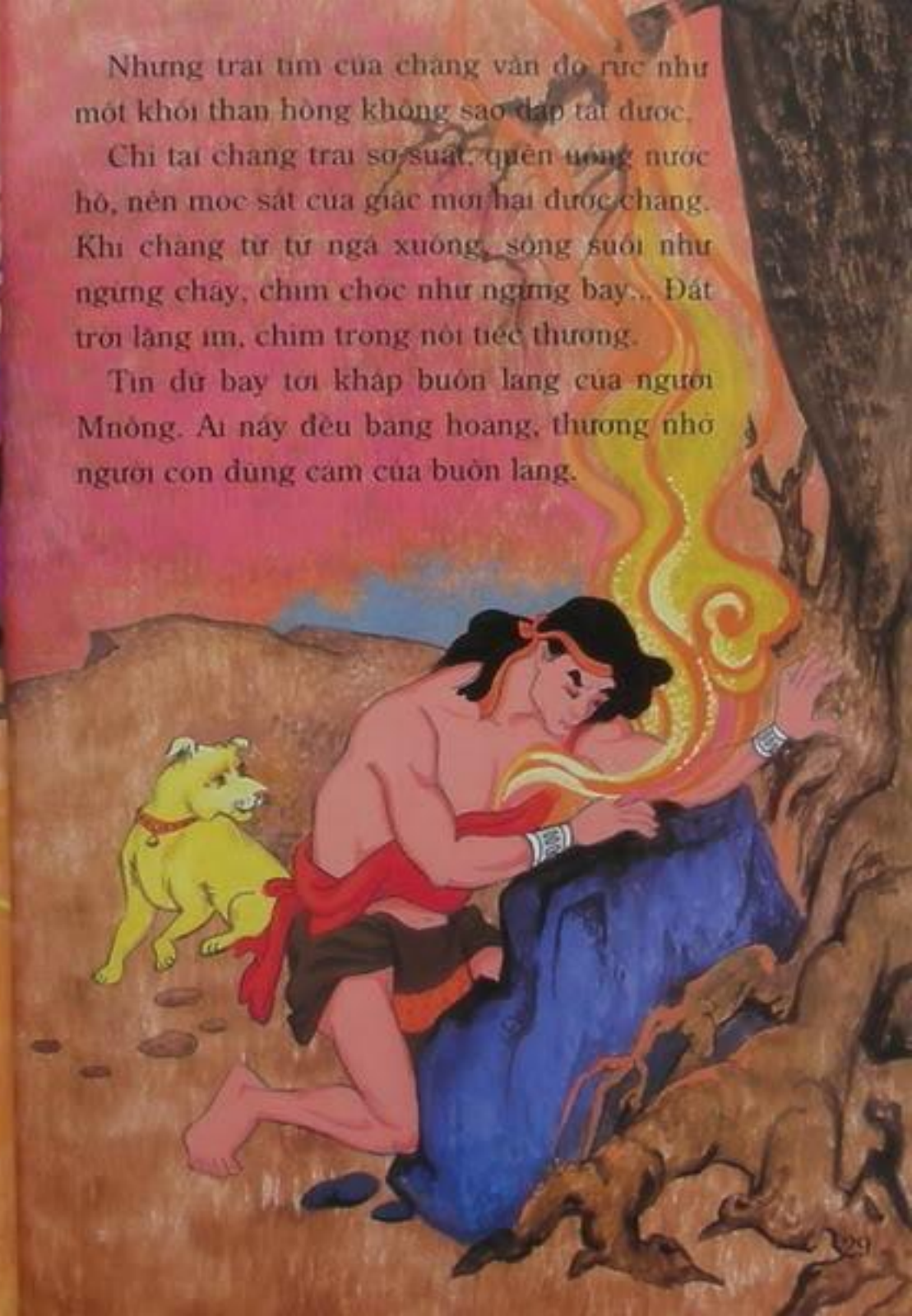

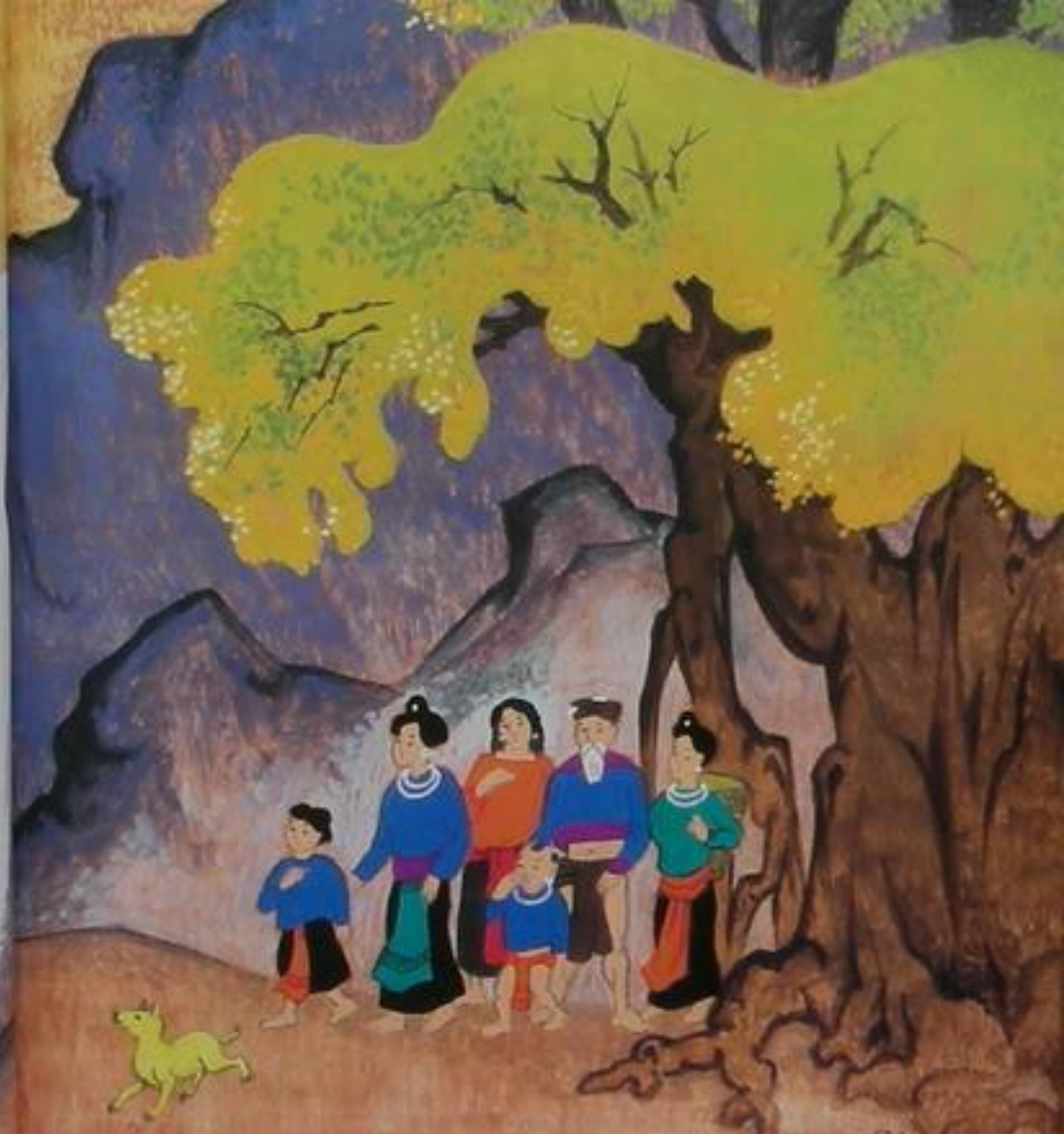
Sau một hồi hoảng loạn, lão vua ác nghĩ ra một kế độc. Lão sai uốn cong một cây gậy sắt dài như móc câu. Rồi lão hơ hết đám lính con sông sốt, bắt chúng liều chết xông vào, dùng gậy móc đứt ruột gan chàng. Từ thân chàng khơi bốc lên mù mịt, phủ đen cả quân giặc.

Nhưng trái tim của chàng vẫn đỏ rực như một khối than hồng không sao dập tắt được.

Chỉ tại chàng trai sơ suất, quên uống nước hồ, nên móc sắt của giặc mới hại được chàng. Khi chàng từ từ ngã xuống, sông suối như ngừng chảy, chim chóc như ngừng bay... Đất trời lặng im, chim trong nôi tiếc thương.

Tin dữ bay tới khắp buôn làng của người Mông. Ai nấy đều bàng hoàng, thương nhớ người con dũng cảm của buôn làng.

Họ đặt tên chàng là Đăm Bri tức chàng rừng. Câu ca về chàng Đăm Bri, người con của buôn làng Mông còn vang vọng mãi khắp núi rừng Tây Nguyên hùng vĩ:

...Rền rĩ giọng thác Bức So
Nhỏ to thì thầm thương nhớ
Muôn thuở chàng Đăm Bri
Kỳ lạ thay trái tim lửa
Rực đỏ giữa chốn núi rừng.